

Huddinge**TILLÄGGSYRKANDE**

Kommunstyrelsen

Datum: 2026-01-21
Diarienummer: KS-2025/587

Ärende 9 Återrapportering av uppdrag i mål och budget 2025-2027 om en översyn av användningen och kostnaderna för inhyrda konsulter

Förslag till beslut:

Att kommunen fastslår en kommunövergripande princip om att långvariga eller återkommande konsultuppdrag, definierade som uppdrag som överstiger 12 månader, per automatik ska omprövas.

Att förvaltningen får i uppdrag att årligen återrapportera en samlad redovisning av konsult- och inhyrd personal-kostnader för samtliga nämnder för de senaste tre åren.

Motivering:

Huddinge är en fantastisk kommun som många vill bo i, men vi konkurrerar inte i ett vakuum. För barnfamiljer, yrkesverksamma och företag vägs kvalitet i välfärden alltid mot kostnaden att bo just här. Inför 2026 betalar Huddingeborna alltså en betydligt högre kommunalskatt än exempelvis invånare i Stockholms stad. Skillnaden är drygt en procentenhet.

För en genomsnittlig familj med två förvärsarbetande vuxna och en samlad årsinkomst på omkring 750 000 kronor innebär det ungefär 8 000 kronor mer i kommunal skatt varje år jämfört med om samma familj bodde i Stockholm. Det är inga teoretiska pengar, utan resurser som hushållen rimligen förväntar sig ska ge tydlig utdelning i form av bra skolor, trygg välfärd och en välfungerande kommunal organisation.

Just därför är frågan om valuta för skattepengarna helt avgörande för Liberalerna. För att fler ska vilja flytta till Huddinge och för att de som redan bor här ska vilja stanna måste kommunen kunna visa att varje skattekrona används effektivt, långsiktigt och med fokus på kärnverksamheten. Transparens, jämförbarhet och politisk styrning är centrala delar i detta. När kostnader är svåra att överblicka eller utvecklas utan tydliga riktlinjer riskerar förtroendet att urholkas, även om ambitionerna är goda.

Den genomförda översynen av användningen av inhyrda konsulter visar tydligt att konsulter i många fall fyller viktiga funktioner i kommunen. Särskilt inom områden som IT, informationssäkerhet och andra specialistfunktioner är extern kompetens ibland helt nödvändig och fullt rimlig. Det vore varken realistiskt eller önskvärt att avstå från konsulter. Samtidigt menar vi att granskningen visar att användningen är alltför

omfattande, att uppdrag ibland pågår under för lång tid och att det saknas en kommunövergripande struktur för uppföljning, jämförelse och strategisk styrning. Rapporten noterar att långvarigt konsultberoende ibland är mindre kostnadseffektivt än anställning. Där uppstår ett ansvar för den politiska nivån att säkerställa att konsultanvändningen inte övergår från tillfälligt verktyg till permanent ersättning för egen kapacitet.

Mot denna bakgrund finns ett tydligt behov av att komplettera den aktuella granskningen. För att kunna fatta välgrundade beslut behöver kommunen se hur konsultkostnaderna utvecklats över tid och hur Huddinge står sig i jämförelse med andra kommuner. Nyckeltal som kostnad per invånare skulle till exempel göra det möjligt att sätta siffrorna i ett begripligt sammanhang och ger både politiker och invånare bättre förutsättningar att bedöma om resurserna används effektivt.

Vidare finns det skäl att tydligare slå fast en principiell inriktning för framtiden. Konsulter ska vara ett medel för att tillföra tillfällig spetskompetens eller hantera avgränsade kritiska behov, inte en långsiktig lösning på strukturella kompetensbrister. När konsultuppdrag blir långvariga eller återkommer år efter år bör det som huvudregel leda till en prövning av om kompetensen för det första är kritisk, för det andra om den i stället kan byggas internt. I sådana situationer behöver det också vara tydligt redovisat varför en intern lösning inte valts och vilken plan som finns för att successivt minska beroendet av extern kompetens.

En naturlig följd av detta är behovet av en mer systematisk kompetensförsörjning, vilket även granskningen landar i. Där kommunen i dag återkommande är beroende av konsulter bör det finnas en tydlig plan för hur kritisk kompetens ska kunna rekryteras, utvecklas och behållas internt. Det stärker kontinuiteten, minskar sårbarheten och bidrar över tid till lägre kostnader och högre kvalitet i verksamheten.

Slutligen är det viktigt att sätta siffrorna i relation till den vardag som invånarna möter. De cirka 138,7 miljoner kronor som Huddinge lade på konsulter och inhyrd personal under 2024 motsvarar kostnaden för för fler än 200 lärartjänster. Även en relativt begränsad minskning av konsultberoendet, exempelvis med tio procent, skulle frigöra resurser motsvarande fler än 20 nya lärartjänster. Det är resurser som hade kunnat användas till bättre studiero och större närvaro av vuxna i klassrummen. Det är i sådana konkreta förbättringar som verklig valuta för skattepengarna blir synlig för Huddingeborna.

För Liberalerna

Carl Otto Engberg